

CIRKA

GUTTA CAVAT LAPIDEM ...
E PERKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Vjeti III.

Nr. 42

27 Marc 1938

PERMBAJTJA:

Rrok Zojzi	- Per një organizim më të drejtë të turizmit në vendin t' onë . . . faqe	77
Donisa	- Pasunija e të vorfenve »	78
D. L. Shantoja	- Kodra mbas bregut - <i>Gungalla,</i> <i>gomari e një lule mullagë</i> . . . »	79
Pjeter Gjini	- Një gëzim . . . e një ofshamje (poezi) »	81
Sirena	- Maku (novelë) «	82
	- Recensime e bibliografi »	83
H. Bertram	- Rrjedhimet e të sjellunit të tokës . . . »	84
	- Dromca historije »	85
Donisa	- Kangë filxhanash (Folklore - Mi- rëditë) »	86
D. A. Sirdani	- Mullini i parë (Kallxim populluer) . . . »	87
Li.	- O Rinë shqiptare »	87
	- Shtylla e lexuesave »	88
Doktori i shpis	- Këshilli i mjekut »	89
	- Në hije të Rozafatit - <i>Brethi i shis</i> <i>së Bashkës s' onë.</i> - <i>monu-</i> <i>mentin e dishmorëve</i> - <i>Nekrologji</i> . . . »	90
	- Per me largue të »	92

Çmimi Lek 1.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Korrespondenca e "Cirkës,,

Bisha. - Ju keni pasë ftyrë me na dergue per botim me nenshkrim t' Uej vjershen «Prendvéra», e cilla, tash mbasi â botue, po marrim vesht se nuk âsht aspak e Jueja, por e një shkrimtarit të njoftun, e së cillës Ju, demek . . . per mâ mirë, i kemi ndrrue vetem dy vargjet e mrame. Kësaj në boten letrare i thonë *plagjat*, por me fjalë popullore qi pasqyron rë verteten i thonë: *hajni*. Per ksaj herë po mjaftojmë me kaq, por një herë tjetër, po na ndodhi prap kjo punë, nuk kemi me ngurrue me botue emnin e plagjatarit - hajnit - i Jueji a i kuejdo kjoftë.

Sirena. - Falënderime. Në numur t' ardhëshem.

Camaj. - Poetë e dijetar âsht një emen teper i madh sâ me u a pershtatë në shkallë të njajtë të gjith atyne qi permendni në vjershen t' Uej. Per shka na pvetni u pergjegjim se âsht një gjâ shumë interesante, vetem shikjoni në kolekejonin e «Hyllit të Dritës» mos gjindet e botueme një gjâ e tillë mâ perpara.

H. K. - Shkoder - Falëminderës. Do të shqyrtohet.

F. D. - Shkoder - Nuk kâ vlefte per botim.

Z. N. - Shkoder - Vjersha âsht teper gjâ . . . fillore.

Cigani - Idem.

D. K. - Fiume - Muerem panimin e rî qi na derguet të cillin do t' a botojmë sâ mâ parë, e U jemi shumë mirënjoftës per bashkpunim qi shpresojmë kâ me vazhdue.

L. Ç. - Tiranë - Copat folkloristike hîne në dossier-in perkatës per botim kûr t' u vije rasa. Copat e atij auktorit tjetër, në kjoftë edhe se janë të pabotueme, si mbas rregullit e ligjës, lypet të na dergohen me nenshkrimin origjinal.

Zamberg. - Per me mujtë me gjykue perkëthimin t' Uej të vjershës së Pascoli-t, lypet të na dergoni edhe origjinalin per barasim. Ktë U a thomi Ju edhe të gjith atyne qi na dergojnë perkëthime sidomos vjershash.

Shk. T. L. K. - London - Paraqesim falënderime të gjalla per pjesmarrjen t' Uej në bashkpunim të «Cirkës» Punimi botohet në numur t' ardhëshem.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

E PERKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Del të paren e të tretën të diele të setcillit muej

PAJTIMET: Shqypni Perjashta

Per 1 vjetë Fr. ari 4.— 6.—

» 6 muej » 2.20 3.—

Vjeti III. Nr. 42

Shkoder, 27 Marc 1938

Copa 1.50 Lek

Per një organizim më të drejtë të turizmit në vendin t' onë

Levizja turistike në këto kohët e fundit i ka interesue të gjitha shtetet. Prej të kater anëve të botës shperndahen reklame e prospektet si e si me sjellë një numer më të madh turistash.

U dhane lehtsinat më të mdhajat, u bane zbritje, u organizuen festa e s' u lanë mëndyrë pa provue per të terhjekë turmen.

Sidomos në këto kohë, kur krizi ekonomik rrotullon të tanë botën në një vshtirsi jeteset e nuk la t' i pergjegjin mjetet perdoresh nevojve të shumta të jetës moderne, turizmi u bë një gurrë fitimi e pasunije.

Prej kësajë levizje i bje me perfitue më teper shteteve të vogla e të reja.

Edhe shteti i ynë ndinë më teper se kurr një nevojën e një zhvillimit ekonomik, e perveç kësajë në na çfaqet edhe nevoja të njëhemi prej popujve të tjerë të cillët trashigojnë prej kohve të kalueme gjykime të dobta mbi në të shpifuna ngà shtetet e interesueme në damin t' onë.

Me anen e turizmit mund të diftohen para botës cillsit e rralla që ruen populli i ynë; shofin të huejtë se rraca shqiptare, neper shtigjet e vshtira që u pershkue, ka dijtë me ruejtë besen e trimnën, mikpritjen e fisnikin.

Por prej kësajë levizje na do të xjerrim edhe një fryt tjetër.

Mjerisht vëhet oroe se të pakët janë ata shqiptarë që kanë një njohuri të plotë mbi atdheun t' onë. Na shpesh herë dijmë me tregue më teper per vëndet e hueja se per t' onat.

Bukurinat natyrore me të cillat është begatë Shqipnija, sidomos alpet madhshtore të verit, janë në shëj prej shumë alpinistave me famë. E me gjith ket, djelmnija, pré e merzis e e pesimizmit, rrin e mbytë kohen mbrenda

lokaleve të tymituna të kafeve per damin më të madhin e fizikut e të moralit.

Lypet të lëshojmë në rinin t' onë rrymen e kësajë levizje që t' a vëjë para e t' a drejtojë mbi bjeshkët e nalta prej kû ka me e pa e më e njoftë më mirë atdheun e vet e me e dashtë më teper.

Por mjerisht, me të gjith vullnetin e mirë të qeveris per mkamjen e enteve të turizmit, me gjith shpenzimet e subvencionimet, shofim se teper pak është bënë.

Mund t' a kujtojmë lehtas, se edhe në vjetët kûr e kemi pasë lanë të papunueme ket levizje, kemi pasë një numer turistash. Ky numer me krijimin e organizatave t' ona turistike u shtue, por shtimi u bë në një perpjesim shumë më të pakët se kujdesi i qeveris e se shumat e derdhuna.

Sá per zhvillimin e turizmit të mbrendshëm, duhet t' a pohojmë se nuk është bënë po thuej kurr gjá.

Tuj pá se me ket sistem nuk kemi marriritë në një perfundim të dishruem, kishte me u dashtë një organizim më i plotë.

Kemi tre enta të formuen per ket qellim. Kemi Entin Turistik, kemi Urtamin e shoqin Villaznija Shqiptare me qandrra në të gjithë mbretnin e dikû me tugen e alpinizmit.

Një bashkim i qish në mos të kryne entave e një pjestim të drejtë detyrësh është të domosdoshëm.

Në bazë të kriterit të sheshitun, páme se levizjen turistike do t' a marrim në dy pikpamje.

Në shpirtzimin e levizjes në favorin e ekonomis s' me kombare dhe të propogandës s' onë.

E në zgjedhim e ndiesive alpinistike e tu-

ristike e n' edukimin e tyne në djelmnin shqiptare.

Prej kësaj të ndame, shifet se edhe entat duhet të jenë dy:

Per zhvillimin e alpinizmit në djelmnin t' onë është një e drejtë e Ministris s' Arsimit të cilën ja siguron Dekret-Ligja Organike tuj ja lëshue të drejten edukuese nder duer të saja. Ministrija mund të ja arrijë kësaj me anë t' organizatës «Djelmnia Shqiptare» tuj nda një sekcjon prej sajë e tuj formue qandrra të ndryshme nder të gjitha qytetet e mbretnis si degë të shoqnive jasht-shkollore. Në ket mëndyrë i mbërrihet më së miri qëllimit.

Sá per pjesen e dytë, per organizimin e pritjes e të percjelljes së turistave të huej, del

shum më i arsyeshëm të shkrihen ne një Kta. mi dhe Enti i Turizmit, që kanë të njëjtin qëllim, tuj formue një ent të vetëm, më t' organizuem, i cili ent të kalojë nën mbikqyrjen e Ministris s' Ekonomis prej së cilles i tokon mvarunija, ose nën Drejtorin e Shtypit e cilla ka mbi vëdi edhe zhvillimin e propagandës kombtare.

Sá subvencionojmë dy ente me qëllime të njëjta, del shumë më i arsyeshëm të formojmë një organizatë të subvencionueme më mirë e cilla të fillojë një fushatë me sistem e metod në mëndyrë që të mbërrijë me na sigurue një numer më të madh turistash per natësimin t' onë moral ekonomik.

Rrok Zojzi

Pasunija e të vorfenve

Ishin një herë dy skamnorë, një plak e 'i plakë që s kishin kurrëgjá mbas shpirtit.

S ishin mangut gjithë aq per bukë të gojës, sá per dy pllamë pullaz që s e kishin mbi krye.

Bukë fitojshin derë në derë; diku edhe ndo 'i darkë mish e ndokush u qitëte edhe ka i kafe.

Por këta pleq, më parë rrishin pá shtëgjá, në gojë, mjaft t' a kishin një grimë shpí ku të muejshin me bá zjarm e ngjat tij m' u mbledhë e me bisedue, pse nieri pá shpí á' si shpëzët e malit.

Më fort e ndiene skamin kúr u err një natë dimnit e trishtueshme, e trishtueshme per zembra të tyne, por e kandshme per tjerë, per ata që e kan zjermin flakadâ.

Rrugës tuj hecë, ndeshen në një dac të ngratë që po bertitëte, në një dac më të ngratë se ata, pse ky i shkreti s kishte tjetër veç se lëkuren mbi koca e pak qyme mbi lëkurë.

Dy pleqt zemberbardhë i hodhen një copë zhangël. Daci, njomë prej këso lëmoshet, lpin mustakët, u vëte me hecë, u prini e i çojte një kësollë e keqe ku s rrite kurrkush.

Si hëne mbrendë, një rreze hanet vjefti sá me pá dy stola e caranit e zjermit, por u zhduk shpejt.

Edhe daci u zhduk per 'i herë me rreze të hanës.

U ulen e ndejn vetem n' at terr, përpara atij carâ të xhem, xhe edhe më fort pse s e shndritete flaka e zjermit.

Kish t' i kishim së pakut dy una! Plasem së ftoftit.

Shifen dy gaca në hí, si dy pare arit.

Plaku ferkon duerët: oh ho, ho, të falët Zoti. ç' u xeva.

Të lumët na, i a pret plaka tuj shtrí shplakët kahë ato dy gaca. Fryej. o nieri, një herë të n' a bajnë flakë.

Jo pse mbarojnë.

Mirë e ké: u habita.

Se shkoj nata ndejn tuj terdhë sheqer. Dinni u a kishte pí gjakun por aj grimë zjerm u a pruni frymen pse i vorfni kondendohet me sedo. I a driten per nderë më që s ka.

S u hini giuha në gojë deri në të zbardhun të dritës per ato dy gaca s diç çë farë drëjet kishin kenë në s dieshin m' u krye kurr.

Si filloj m' u dá dita per natet, dy skamnorët, që s kishin pá tuj të duerët, po shofin dacin që ka ndejë rranxë caranit e po i shikojte me ata dy sy të mdhaj.

Në shpëhillim të syeve të dacit paskan kenë ngratë.

Këndoj kaptuen se i vorfni është i pasun kúr të shohë një per 'i tjetër.

DONISA

Kodra mbas bregut . . .

Gungalla, gomari e një lule mullagë

Nji natë para kishem luejtë një poker të lehtë. Poker? Pse jo? Rusët thonë se për me qënë burrë katërqindësh u lypkan katër vjet gjymnaz, dy vjet universitet e dy vjet burg. Un kujtoj se për me qënë intelektual shqiptar me fé lypet, ndër tjera, me dijtë të luejsh poker! Lëne se tue luejtë poker ke edhe hije diplomatit, bähesh psikolog, bän kurë nervash, ushtro-hesh në mujtjen e vetes e . . . , kur të don zari, edhe të tjerëve!

Pra at natë kishem luejtë edhe un poker. Por, si thashë, një poker të lehtë, të vogël, një poker të shtrëmbtë, si kishte me thënë tue qeshë një mik i em i ri. Ku e çon më poshtë! Një centime hor çipin! Një qind çipa një frång. Por, si gur gur bähët mur, kështu edhe çip mbi çip qyp mbushet e frångu mblihet. Sidomos kur ë ke zarin në pupa. Kështu un at natë me një carrë dhetash servi (uh harrova! tue luejtë poker ke edhe rasën me folë frëngisht e anglisht pa i dijtë aspak këto gjühë;) e një herë tjetër me një floesh bänä namin! Kur u da loja, kishem 3 frंगा e 40 centimes qar.

Ne nesre sillem nëpër rrugat e qytetit e ndalem para xhamave të një libertoresh. Ec e mos u ndal. Asht gjithnji si me i thënë një grues mos me u ndalë para një magazines modash. Libra të rij. Me duer në xhep para tyne, harû. I qyri, i sodis, i çeli me mend, i ha me sÿ. Me bisht të sÿnit qyri edhe shenimin shkrue me lapsë në një skáj maje librit. Çëmimin! Si kur bäshe shum herë me listën e gjellnave në restaurant. Madje këtu çëmimi ishte kryet e punës. Ça don me thënë me pasë xhepin shpue. Por ndoshta ata qi e kanë të qepun, kanë bā e bājnë edhe ata si un. Por ata kanë marre me e dishmue. Janë zotni!

Këndoj: Frs. 3.40.

Po si kështu? Qari i pokerit të mbamshe? S' i a bāj as një as dy, por nxjërri duert prej xhepush, çeli derën e hÿ mbrëndë. - «Të lutem, zojushë! (Ishte mjaft rrole, por - zojushë - është një titull qi çdo grue pranon pa protestue . . .) Librin e Axel Munthe: Hommes et Bêtes».

Një javë para kishem pasë rasën me folë me një shoq t' em in shqiptar mbi Axel Munthe. Mbi autorin e librit të famshem: «Le Livre de San Michele». Folem gjatë mbi at autor aq origjinal e mbi dashurin e tij për shtazë. Para disa mujvet njoftja e atij autori më bāni bilé me bā, si thonë Italianët, bella figura para një deputati të kantonit të Bernës. Ky më diftoi se do të flitë në radjo të Lausannës përmbi qën e se nuk kishte mbledhë mbi letratyrren e duhun. Si thae? Një deputat me folë në radjo përmbi qën? Edhe kët e ndieme. Po, zotni. Pse ai deputat, sikur të gjithë deputetnit tjerë në kët vënd, ka një profesion. Asht veterinar. Luksin me bā profesion zyret politike mund t' i a lejojë vetes vetën. Shqipni ja e ndoshta ndoj shtet ballkanik tjetër. Zvicra e shkrëtë nuk ka mbërrijtë ende në at shkallë. Ajo e shkrete s' i a ka kamin si . . . na. Ndiç . . . Kū mbeta ej? Kjo dreq politiket m' është bā morr. Nuk hiqet. A po. Tu deputati e tu qëni. I tham (deputatit): «A e njini Axel Munthe? Librin e tij? Aty keni disa fletë të mrekullueshme përmbi qën»

E kishe qitë në rrugë. E kur më vonë më qiti rasa me ndeshë rishtas me të, ky s' dijtë me gjetë fjalë të mjaftueshme për me m' u falun nderës. Kishte bā edhe ai bella figura në sajde t' eme.

Axel Munthe - Hommes et Bêtes. N' origjinal: Memories and Vagaries. Paraqitun prej Pierre Benoit t' Akademís së Francës.

Të punoftë bafti! Libri i dytë i tij. Frंगा 3.40.

E kam këndue, e kam përpë në një ditë.

Do t' ju flas mbi të? Jo aspak. Mjaft q' at libër me dha fajn me shkrue dy fjalë përmbi shtazë. «Un e shtaza!» Qe titulli i një romani të vogël qi secili kesh kishte me mujtë me shkrue.

Por na jemi të zānun tepër me njerëz, sidomos tepër me vetën, për me mendue se ka edhe shtazë. Shtazë të shkrete qi na shërbejnë, qi na bājnë shoqní, qi na argtojnë. Në fëmini shtazët qi më parë na tërhjekin janë zogjët. Trumcaku, gushakuqi, trishtili, kanarina, gardelina. E bata e trapulla janë mobilizue për me i zānë . . . Për me u rrëmbye lirin frymorce

të pupluemë. Mbandej kanë ardhë fluturat. Edhe këtyne në shpinë. Mbandej pilivoësat. Vrik me i zënë e me i mundue. Bámun má të mëdhaj e të zott me përdorë një flobert, instinkti i grindjes gjënë një fushë má të hapun. Gjoja. Me pa gjak me sý. Por der këtu mund të flasim prap për poezi. Zogjët janë kafshët má poetike të krijesës. Leopardi e tjerë kanë shkruar bukurí mbi ta.

E mbandej? Breshka, iriqi, gungalla. Gjithnji poezi. Andrrat e aventurat qi kanë mbushun fëminin t' onë.

«Qe, nánë, ça kam zënë!» Kuku, bërtet nána. Çohet, kap dorën e foshnjes e i thotë: «Lëshoje në tokë!» I shkreti, trëmbun, lëshon në tokë një . . . hagrep! E kishte gjetë e zënë tue çue prej murit me lagshtinë fuguren e Zojës.

«Nánë, pse blen ti gjithmonë drû me ngarkicë? Te Gac – e Nushët i blejnë gjithmonë me gomar o me kál. Due me hypë edhe un në gomar, nánë!»

Fëmiya i lemun në skam nuk e din se drûtë me gomar e me kál bájne má shtrëjt se ngarkicat në shpinën e një malsorëje. Por ai din se don me u argtue edhe ai e . . . me hypë në gomar, si kojshija i pasun.

Gomari, kali, qëni (zagari).

Por para këtyne qe rika e pata. E rrugat vlojnë ne e ditë të dielle për me pa tue u hángër rikat e Tepes me ato të Ballabánes, e patat e Arrës së Madhe me ato të Djepaxhívet.

Matcnet e para të sportit shkodran . . .

Kali? Ky ásht një sport má i kushtueshëm. Duhet me qënë së paku prift për me mujtë me e quejtë një kal të vetin. Un në fillim, edhe kët e mora uha. Një alamet zgobell kalit lanun prej ushtrís serbe në të hikun e aq i mbaruem sa me t' u dukë rodit të kualvet t' Apokalypsit. Një mik shkodranë e kishte ble e nuk mund t' a mbante në qytet. Me i bá shërbím vetes edhe mue m' a dha në Velipojë. Aty i ra kroma. M' u desht me i a kthye në Shkodër. Ndër balta të Sukave të Dajçit më mbet në rrugë. As má andej as má këtej. Nuk i pashë hall vetes as . . . kalit. I zdrypa, i hoqa shalen e e mëshefa në një gardh mrinash. Ishe kujtue qysh heret se bota kishie mjaft gjindë qi kur s' kanë ça me i bá kalit, i bien samarit. Samarin (në rusë t' eme, shalen) nabare po e shpëtoj, i thashë vetes. E kali? Mbet aty qyqari . . . në baltë! Më qyri me do sý të dhimbëshem, pa luejtë. Sigurisht se sod një sgenë e tillë kishte me më ba me qa. Por at herë ishem i ri e . . . shtázët nuk i dojshem!

Qe kú deshta me dalë.

Duket se dashuniya për shtázë u fitoka me moshë. Ndoshta edhe me vetëmi. Do të pyes Ernest Koliqin, por kujtoj se Carducci kur pat shkruar at sonët të mrekullueshëm

T' amo, o pio bove, e míte un sentimento . . .

nuk do të ketë qënë axhamí. E mendoj plak. Kështu edhe Silvio Pellico mos të kishte pasë rrezikun me ndëjë për disa vjet të mira në burg nuk kishte pasë as rasën as qafin me folë me një marimangë. Për me dashun shtázët lypet ndoshta edhe má shum. Me qënë njeri. Me pasë një jetë shpirtnore, një jetë të përmbrëndashme. Shëmbull klasik: Shë Françesk Asisi. Thonë se Mussolini i don shumë micat. Hitlerin e shoh të pikturoem në jetën private tue pasë për brí një qën. Gandhi e quen lopen «një poezi e mishrirës». Sa bukur. E má e má e má . . . Ça na lypen tjerët? Ra vehtja e më këputi shpirtin, thotë një fjalë shkodrane.

Po bájshem rrugë. Në vithe të një motoçikletë amerikane. Më dy maq vjenetzë. Në Côte d' Azur . . . Cannes, Nice, Monte Carlo!

Ndalu – i thom shoqit para meje – A nuk po i ndien gungallat tue këndue? Ai u çudit. Gungallës nuk i dinte as ëmnin. Un nuk i kishem ndie tash t' vjet. Ndalem i përmafluem. Qyri degët e ullívet. I dajë me sý. Kángataret e zhegut. I zhegut të Shqipnís . . . E pak má andej qe një djalosh me një gomar të vogel për dorët. E brí meje lule, lule, lule. Dajë edhe një lule të përvújtë. Të përvújtë si atdheu i largët. Një lule mullagë. E këpus. I marr erë. Lehtë lehtë e marr me të mirë me dorë. E due mirë lulen e lopshit t' em.

Côte d' Azur! Cannes. Nice. Monte Carlo?

Un kishem Shqipnín në zëmër.

Disa gungalla, një gomar e një lule mullagë më kishin mbushun me të . . .

A e kënduet kët artikull? – Po.

Do të thoni: More i shkretë! Po na dhimbesh. Të paskan ra trûtë në qafë . . .

Paj . . . fajin e kam un qi shkruiej!

D. Lazër Shantoja

Nji gzim... e një ofshâmje!

Kushtue Shokut të fminis
Ing. Z. GJON KRROQIT
në një takim mbas 13 vjetvet

Nji gzim . . . e një ofshâmje
M' dhurove pernjihëra,
Pse mbas kaq motesh ndamje
Që hikën porsë era,
Po t' shof o shok i çmueshëm,
O shok i kohës s' kthiellt,
I çastit t' pa-harrueshëm
Që pasqyron me qiellt.

Nji gzim, pse m' mori malli
Për sût e tu ferishte . . .
T' fminijes kûr ke balli
Mâ e vogla viz' nuk ishte.
Ofshâmje, pse takimi,
T' burrnuemun po na gjënë,
Pse mbas kaq vjet gjallimi
Nuk jem' si kemi qënë.

Oh! stina goliardike
E bankave shkollore,
Kûr një jehon' mystike
Na mbushte n' kâng' gazmore:
Persrë me tÿ po m' njallet,
Po m' vlon edhe mâ e ré,
E jetu m' vjen se kallet
Gjithnji mâ shumë për në.

Po, shok i kohës pa-njolla
Që vaj! nuk kthehet mbrapa,
Përkrah me tÿ ke shkolla
Fillova t' bukrit hapa
T' ksaj' bote që plot shpresa
Na pat ushqye n' krahnuer,
Ushqim që kurr gjallesa
Fuqin nuk mund i a buer.

Pershkô ndër mënd: T' bashkuemun
Si n' banka ndër kopshtije,
Tok rrijshim tuj ushtruemun
Detyrën t' on' fminije? . . .
Mendoj . . . andrroi lodrimet
Që bájshim bashk' n' kolegjë,
Shijoi për s' largu gzimet
E dit's që tash s' pergjegjë! . . .

Shum sênde t' vogla . . . ndoshta,
Por shka, ndër zêmra t' ona
Thelluen themele t' shndoshta
Mbi t' cill't ndër kohna t' vona
- T' arrime sod, - t' ndertohet
Dashnija e djelménis,
E cilla do t' zgjanohet
Deri n' prëndim t' pleqnís.

. . . Nji gzim . . . e një ofshâmje . . .
Ofshâmjen due t' a ndali:
Fminija sosi n' mbrâmje,
Si dielli mbas njaj mali! . . .
Prap due me rrokun gzimin
E ditve t' pa-fajnis
Për me pertrâm agimin
E hovshëm t' djelménis.

T' përshtes o shok me zêmër
- Si t' heremit n' tok Arbore, -
Nga do që t' hudhi thémër
M' je shok i bankës shkollore
Përkrah gjithnji do t' jemi,
Dy miq . . . dy më pa prá,
Pse ky beç është problemi
I jetës që shkon tu ngá.

M a k u

N o v e l ë

Atí me të vertetë ëmënit i thojshin Mark, por prejse shqyptimi i germës r i delte vështirë prej goje, kúr e paten pëvetë shokët: «Si të thonë ëmënit?» aj u pergjegj: «Ma-k». E që m'atë ditë Marku kje për të gjithë shokët, Maku.

Kushdi që kúr u gjet për të parën herë me fëmijë tue luejtë. Kushdi që kúr ëmëni i mbet si dângë qi e bante me u marrue, e qi në gojë të shokëvet tingllonte në shëj shpotije.

I shkreti! E prá ishte një fëmijë i mirë, i pá sherrí — madje teper i pá sherrí — nuk i bante kuej gjá të keq. veç ça t' i bájshin atí; por prej se flitëte ashtu mbrapshtë, sá má deri ëmënin e vet me e shëmtue, nuk diji kurr me u hí në zëmer shokëvet. Mandej, mos t' u dhashtë e mbrapshta, pse kúr bân e t' epet, ec e ndale!

Prindja filluene me e çue në shkollë, por Maku, me të tanë atë fjeshtësín e vet, nuk diji kurr me u a hanger zëmrën as mësuesvet, të cillt kishin dhimbë për të, por e shihshin se me u mundue mbas tí, ishte si me mihë n'új. E u u desht edhe mësuesvet me qitë e me e lánë.

Natyrisht Maku rritej me atë soj frige qi prore e ká në shpírt, mos po u randohet mësuesvet, mos po u randohet shokëvet, mos po ást teper deri në shpí të vet, e në vendá qi me u ndreqë disí, këta vijte me e bân edhe má të trumhasun.

Por, punën e shoqírs má, e ká bír në zëmer!

Shokët nuk e márrin kurr me luejtë. Ndo 'i herë të rradhë, kurse numri i fëmijëvet ást cub, (pse ndonjëni ást idhnue me shokë) e s kan si me u dá për me luejtë *bajrak* ose *jesír*, e thrasin Makun, i cilli gjindet njaty në një qoshe, tue pritë palë a po ká kush dhimbë për të e zëmer të mirë sá me e thirrë. Por atëherë, ata qi kan Makun (mbassi të kén) e *parë e cub*, mbetë má i mbrami, kuej t' i to-kojë), njehen porsí *ána* má e ligështa e prandej kerkojnë prej ánes tjetër t' u lëhet atyne

fillesa e lojës ose vendi má i mirë.

Aj i shkreti, qi perpara ká ndëjë aty tu muri tue këqyrë e tue mendue, e ká sendergjue me vedi njimij shestime se si do të kishte luejtë má mirë se të gjith, kúr mandej gjindet në lojë, harron gjithshka, e aj ást má i pari qi *préhet* o qi *mbaron*. E kúr má vonë, aj qi kje idhnue e i pat lëshue vendin Makut, këthen e pajtohet me shokë, Makun e qesin prej lojet pse s ká má vend për të.

E kështu rriten shokët dita me ditë, edhe aj rritet me ta, por sá ndryshej sish!

Ká pak ká pak edhe aj fillon me u largue shoqíjet, pse e sheh se ást bá loja e shokëvet. Pse nuk kalonte ditë qi ata mos ta shájshin: Mak, Mak . . . E kúr aj u mundonte me i dalë zot vedit tue ja njeshë shputë e tue e gjuejtë gúr atë qi e sháte, të gjith mësýjshin me e rrahë Makun.

E prej merzije, Maku, i rritun tashmá mjaft (kishte mbushë dymbëdhjetë vjetat) fillon me i kalue kohët e pushimit në vetmí. E shpesh mërr rrugën e Zállit të Kirit. Gríhet me vedi pse nuk mundet me ndëjë në *mahallë* me luejtë edhe aj me fëmijë . . . I mendon shokët e vet tue luejtë e u a ká lakmí. Ndet dit kúr Kiri ká új, fillon e ndalet në *pandë* e prej andej shikjon rrjedhën e fortë. Kúr qillon ndo 'i ditë ndopak e xët, zbathet e lán kambët. Shpesh edhe e del kambë Kiri. Má vonë fillon me hí edhe má teper n' új. Në pak kohë e xën mënotin má së miri. Tashmá e ká gjetë: Të losin shokët e tí si të duen e kú të duen, aj me atë új ká xânë mi mikat të madhe e kurrkush s ká me guzue me ja ndalue. As prindja, pse kurrkush nuk e dón se aj shkon me u lá.

Por . . . Edhe këtu tash erdhen me e trazë? A dón me e shá? Pse nuk kan ndëjun kú gjámonë? A dón me e rrahë?

Fëmijë e kan diktue, por aj ndrron vend. Nuk shifet má atje. Gjën vende kú uji ást edhe má i këthellë. E aty lahet.

Një ditë ást tue shkue në vendin e zakon-

shem, kúr qe po sheh se fëmijë shumë janë mbëledhë në atë vend. Janë edhe shokët e t'í të dikúrshem. A e kanë diktue prap?

Maku, të tanë duresë ulë kryet e don me këthye dalë e me kerkue ndo'í vend tjetër. Ça me bā! E ká bā Zoti me këne perherë i munduem e i shām . . .

Ndien brimë. Fëmija bertasin: U mbyt! U mbyt!

Kush?

Këthehet Maku. Nuk hikë. Dikush është tue u mbytë në Kír. Kiri është shoku i t'í e do ta fali atë qí është zhytë në új; do ta fali për hater të t'í. Shoku pse është?

Nget. Nuk ndien mē kurrgjā, nuk sheh kurrgjā. Ndien vetun një emën: Ndoci. Sheh vetun Ndoci qí është kahë perplasat nder rrjedha të Kirit.

Për një ças ndalet. Ndoci është aj qí mē fort e shāte, qí mē fort e rrahte. A me e pēshtue?

Ká ardhë dita me u diftue të gjithvet, si domos shokëvet të vet, se edhe aj ishte i zoti me bā dishka, se kot por e kishin mārre ashtu me të keq.

* * *

Një shok u gjet me e pajtue me shokë. Një shok i keq, qí sá herë u bā shkajku i dënesvet të sá nanave qí kájñ djelt e mbytn në új. Kiri, për një ças u bā shok i mirë. Ja fali Ndoci Maku e i fali edhe zēmrāt e mbarë shokëvet.

E kúr e njitne prindja shegert në pazár, pse në shkollë nuk mujte kurrresi me vijue, këthente në e mbramje me shporta o me strajca të zotnís, e shokët e mahallës i gjēte tue e pritë me luejtë.

Pse edhe dymbëdhetë e trembëdhetë vjeça fëmija gjējnë endë lojna nder rruga, përpara dyervet ká janë nanat tue bisedue shogja me shogën, mbas prendimit të diellit.

SIRENA

BIBLIOGRAFI

Fernando Gazzetti. - Assistance et Prévoyance en Italie.

Società Editrice di Novissima - Roma

REÇENSIME

Kombi - Revistë e përmuajshme kulturore. Drejtor përgjegjës: Ali Kuçi.

Na ká mrrijt numri i parë i kësaj së perkohëshme, qí u shtohet atyne të pakave qí botohen në Shqypnë. E redaktueme në mëndyrë të pelqyeshme, paraqitet me artikuj të ndryshëm qí interesojnë edhe mësojnë. Artikulli b. f. Gjendja Artistike dhe Sociale e Vlorës prej I. Bebeziqi është shumë i vlefshëm e është një shembull qí kishte me këne mirë të mirrej edhe për tjera gjytete të Shqypnís, shkruar natyrisht prej kompetentave, si është shkruar ai i Vlonës. Na duhet t' a njofim mirë Shqypnin nder të gjitha paraqitjet e saja, edhe hartistike, pse prej hartit del në shesh edhe historia e prej kësaj xānë fill edhe veprat letrare. Një shkak i «Shterpēsís letrare» është pse s' njofim historin t' onë.

Kombi për format e për artikuj jo të gjatë duket se don me këne mē fort një e perkohëshme popullore, por lenda e disa artikujve, si domos shkence, pershtatet mē fort për intelektual. Kemi nevojë për të perkohëshme me përmbajtje të naltë, si kúr janë «Hylli i Dritës», «Leka», «Perpjekja Shqiptare» e tjera, e kemi nevojë sidomos për asosh të njëj nivelit të ndermjemë, sikúr don me këne «Cirka» e jonë, mbasi lexuesat e këtyne llojë të perkohëshmeve — me nivel të ndermjemë — janë shumica e madhe, qí kishin me mbetë keq për s' paten lexime në gjuhë shqype, tue këne se një pjesë e madhe prej tyne nuk dijnë gjuhë të huej. Në disa të meta nder fjalëshkājā — terminologji — kishim dishrue mos të ndeshëshmā, si b. f. në vend «sanatorium» «sanatorium» qí kuptim tjetër ase mē mirë me thënë, nuk ká kurrfarë kuptimit, SHOKRIZHUSAL, etj. të meta prej të cillave nuk kishte këne e vshtirëshme me u ruejtë. Me gjithketa «Kombi» me numer të parë shprehtë se ká për të këne një e perkohëshme e dējë për ket emen e e vlefshme për kulturë të Shqyptarit.

I urojmë të mbarë në veper të mundëshme qí ká nisë.

Rrjedhimet e të sjellunit (rotation) të tokës

Gjithkush kah vue oroe, që dielli levizë mbrenda një dite prej lindje kah prendimi. Por ajo levizje është vetem e dukshme; në të verteten sjellet toka mbrenda 24 orëve një herë rreth boshtit të vet, sjellje kjo, që shkakton ndrrimin e papremë të ditës dhe të natës. Me aq mbaron tash pergjithsisht dija e jonë e ktyne ndodhjevet, kurse me pak vemendje mund të gjejmë edhe shumë rrjedhime të tjera.

Pikë së parit kena ernat «Pasat», të cillat fryjnë nder të dy anët e ekuatorit dhe janë aq të rregullshme, sa Spanjolët i perdorshin per kalimin e oceanit në Brazilë, dhe prandëj i thirrshin «passata». Kto erna shkaktohen prej të nxemtit t' ajrit rreth ekuatorit, i cilli çohet perpjetë, tuj rrjedhë në një naltësi të madhe kah jugu e veri në 30° të gjanësis jugore dhe verore, ku bjen kah toka dhe kthen mandej kah ekuatori. Ky kthim do t' u bante natyrisht në drejtimin jug-veruer, po mos t' u sjellte toka. Kjo sjellje shkakton, që ernat, mbasi vijnë prej një qarku, i cilli sjellet ma kadalë se sa qarku rreth ekuatorit*), mbesin mbrapa. Pasatat pra, që vijnë prej jugut e veriut, janë të lakueme kahë prendimi.

I njajti arsyetim vlen natyrisht edhe per rrymat e ujnave të detave. Kur ato rrjedhin prej një qarkut me një shpejtësi sjellse më të vogël kah një qark me një shpejtësi më të madhe, janë të lakueme kahë prendimi, por kur rrjedhin prej ekuatorit kah polat, lakimi është i kundërtë, d. m. th. kahë lindja. Kush ka një atlant në shtëpi, në të cillin janë shenjueme rrymat detare, ka me e gjetë këtë fenomen të vertetuem.

Edhe mbi lëkuren e tokës e shofim nderhymjen e kësaj sjellje. Kjo ka shkak tue në kohnat shumë të herëshme, kur toka ishte një landë e rrjedhshme, e ndezun (magma), një të shtypun të tokës nder polat dhe një trashsim në ekuator. Toka ka marrë gadi trajten e një por-

tugalit; boshti i sajë është 21 km më shkurt se diametri i sajë në ekuator.

Gjithashtu në kohnat shumë të herëshme kemi pasë vetem një kontinent*), i cilli perndonji shkak u plas. Një pjesë mbeti në vend, kurse pjesa tjetër u largue nga të sjellunit e tokës. Edhe sot bregu linduer i Amerikës hynë taman në trajten e bregut prendimuer t' Europës dhe t' Afrikës, si mund të vertetojmë me një këqyrje në hartë. Ashtu edhe malet e nalta në skajet prendimore t' Amerikës janë shkak tue, tue shtypë kontinenti anen e vet prendimore, e cilla kishte hasë në levizje në ndonji pengim dhe ishte ndalë. Disa geograf bile pretendojnë, që edhe sot kjo levizje vazhdon, dhe që vjetë per vjetë Amerika largohet per disa centimetra prej Europës-Afrikës.

Batica dhe zbatica nuk rrjedhë — si kam ndi prej disa nxanësave — prej të sjellunit të tokës, por prej levizjës së hanës rreth tokës.**)

Tash po mendojmë një herë, se gjindemi mbi një pyrg shumë të naltë. Atëherë na do të bajshim në këtë vend një levizje më të shpejtë, se sa në rranzë të pyrgut, pse sa më larg është një vend prej qendrës, aq më shpejtë sjellet. Po t' ishte ky pyrg në Shkoder dhe 200 m nalt, shpejtësija e jone nalt do të ishte 10 mm në

*) Germimet e Schliemann-it, Krüger-it, Röth-it etj. kanë vertetuer, se të dy kontinentat kanë pasë një kulturë të moçme dhe një shkrim perbashkët, p. sh. në Tihuanaku janë gjetur edhe prej platinës, aluminit dhe bakrit në at perzieme dhe trajtë dhe me të njajtin shkrim, si e kanë pasë Fenikët e vjeter.

**) Toka e Hana kanë një qender njirandsije të perbashkët, e cila — dhe jo toka — si thohet pergjithsisht — këlon shtegun rreth diellit. Kshtu lenë një fuqi centrifugale, që — ka të bajë me fuqin centrifugale të perftueme prej të sjellunit të tokës. N' anen tjetër vepron graviteti i hanës. Ktyne fuqive terhekës mund t' u pergjegjen ujnate, dhe kshtu ato shoben në vende me tace kahë Hana dhe n' anen kundruet. Mos t' u cillte toka, kjo ndodhje, të cillen e thrasim baticë dhe zbaticë, kishte me levizje një herë në muij baticë dhe zbaticë, por per shkak të sjellunit të tokës ajo persritet me levizjen e dukshme të Hanes, d. m. th. mbrenda 24 orëve, 50 minutave dhe 28 sekondave.

*) Na flasim këtu per shpejtësin në kilometer, d. m. th. shpejtësin translatore dhe jo per shpejtësin kandore, d. m. th. rotatore.

sekundë më e madhe se sa poshtë. Le të lshojm tash një gurë prej së naltit poshtë, ay natyrisht mban edhe shpejtësin më të madhe kahë lindja, që ka maja e pyrgut në barasim me rrauxin e tij. Kshtû guri nuk bjen pingul në tokë, por i kalon pingulës perpara. Në shebullin t' onë të pyrgut në Shkoder guri kishte me ra 21 mm më kahë lindja e pingulës.

Një rrjedhim tjetër i të sjellunit të tokës është ndryshimi i peshavet nder vende të ndryshme të sipërfaqës së tokës*). Sikurse balta ose uji hillet perpjetë prej rrotës së një automobilit, njashtû kerkon edhe çdo trupë me u largue prej tokës. Ky kerkim na çfaqet në një humbje të peshës së ktij. Ajo është nder polat, të cillët, po thuej, gadi nuk siellen, baras me zero, kurse në ekvator mrrinë në $1/300$ të peshës polare. Pra, një kvintal nder pola peshon në ekvator 333 gram më pak një fenomen, që mund të vrehet kollaj me një bilancë, e cilla punon nepermjet shtypjes ose ngrehjës së një shustës. Ky paksim në peshë shkakton natyrisht edhe një kadalim në të ramit kahë toka, dhe prandej në levizjen e një pendulit. Kshtû një sahat pendikular, që shkon mirë në Shkoder, kishte me mbetë mprapa në Sarandë.

Penduli i jonë mund të na sherbejë edhe për një provë tjetër. Na dijmë, se një pendul, i cili mund të levizë lirisht kahë të gjitha anët, kerkon me mbajtë gjithnjë, pamvarsisht prej pikës mvarëse, drejtimin e londitjevet të veta. Po të mendojmë, se një i tillë pendul është i mvarun mbi polin nord dhe vazhdon në londitjet e veta gjatë një dite, atëherë toka kishite me u sjellë në të prej prëndimit kah lindja një herë krejtë rotull, por tue qenë, se na nuk e vrejme këtë sjellje, kishte me na u dukë, si t' u sillte penduli prej lindjës kah prëndimi, tue pershkrue mbrenda 24 orëve një rreth të plotë. Në Shkoder, penduli nuk do të plotsonte rrethin por vetem $2/3$ e ktij. Kët speriement e ka bërë per heren e parë Foucault (1852) në Pantheon të Parisit, tue provue kshtû kjartazi sjelljen e tokës.

Ktû po permendim edhe, se vetem për shkak të sjelljës së tokës boshti i sajë mban — si boshti i një verilës — gjithmonë drejt-

*) Na nuk marrim parë syësh ktu paksimin e peshës me largimin nga qendra e tokës.

min e vet, zgjatimi i të ciliit ndeshë vjetë për vjetë në hyllin polar. Kush ka një kamera fotografike, le t' a venë një natë me drejtim ka hylli polar dhe t' a lënë të çilun për 8 orë, atë herë ka me gjetë të pikturuem disa viza të bardha në trajten $1/3$ të rrethave, që rrjedhin prej hyllit polar dhe prej hyjvet afer ktij, mbase toka mbrenda ksajë kohe ka bërë $1/3$ sjelljeje.

Geografet pretendojnë edhe, që lumejt, të cillët rrjedhin në drejtim ver-juguer, kanë më fort bregun prëndimuer se sa at linduer, dhe inxhenjerët na kallxojnë, që nder rrugat e hekur-udhavet binari prëndimuer barxhobet më tepër se sa aj linduer.

Kshtû me pak dashtni për natyren, mundena me gjetë një shumicë rrjedhimesh, të të sjellunit të tokës, mjaft që të çilim syt dhe t' i vrejme.

HELLMUTH BERTRAM

*) Një pershkrim i precesjonit të tokës është jashtë kufive të një artikullit populluer.

Dromca historije

Një kompliment jo fort i bukur i Napoleonit

Një ditë Napoleoni, tue ndëjë me Emzot Belloy, argjipeshkev i Parisit — cili ishte rumbullak 96 vjeç — desht me i bërë një kompliment e i tha: «A e dini se Ju kemi me jetue një shekull? — Oh! — pergjegji prelati me buzë në gaz — pse Madhnija e tuej don që un të jetoj vetem edhe kater vjet?»

Prirë qit

Një herë, në Parlamentin shqiptar, dy deputet, njëri i vërit e tjetri i just, levdoheshin seicilli për meritimet e krahinave të veta.

Kuq mbërritën pana në cashtjen e gjuhës, deputeti i parë po i dotë atij toskë:

— O' më shqypjet flitni ju toskët! Ju thoni alë akoma.

— E ju shqet thoni akoma: alë, i a pri-ti tjetri.

FOLKLORE

Kangë filxhanash

(Mirëditë)

E K S C R I P T

Qiesh se e nesët o së parit lojen
Merë e diejtët se u kendojm.

Cilli kje o aj si shtiu?
N. N. mundem - ziu,
Mundem-ziu e e bardha e jon
Nde magjari me këmonë:
Per shtegtár i a kam gjetë të zon.
Per n' shtegtofet me tâ sivjet
Mjeri aj çaf ka me hjek.

Lumi un vllau i em qyqani
Qane bâ si qieri vjami
Krajl së vogli e pleh së madhi

Amanet o i zoti i shpejës
Ku i ké marrë këta zogj thejës?
I kam marrë ke s e din kush
I ka prûe një dosë prej Trumshësh.
Dosa e madhe u mëni
E la derkun pa e lëpi.
Dosa e madhe thej një kokerr (drithit)
Ngiat e ndejka derku i vokel.

Paska pipin kashta kashta (cingare me kashtë kara-
bushit në vend të leters)
E shtejfët n' vesh me zjarm perjashta;
Kashta kashta e rrema rrema
E shtejfët n' vesh me zjarm permbrenda.

A ki qana djali i plakut
(qi) rri si pleh n' njanët anë t' oxhakut?

Qatje tej tri kokrra dele
Qit një fall me qet gjabele.

Merre rrugen e bje në Baz
E mbytsh t' t' amë me shaterkaz.

Erdh një leter prej Oroshi:
'I lugë gjellë qeti baroshi.
Erdh një tjeter prej pazari
'I lugë gjellë qati zagjari.

N' ato ferra rán do sorra:
T' pasken xanë musteqet morra
N' ato ferra rán do mllëja
T' pasken xanë musteqet thneja.

Po shkon deti hova hova
Ki â' gjipku si pret katrova;

Hova hova e huma huma.
Ki â' gjipku si pret thumba.
Erdh një mek e n' a konisi
Ka xanë vend sá një trup lisi.
Paska kryet sá një babune
Çudi po baj se qiesh e prûne.

Po dil jashtë a â' vranët a thkjellët
Qane bâ si pelë e zgjebëtë.
Po dil jashtë a â' thkjellët a vranët
Qane bâ si pelë e zdramëtë.

A t' kam thanë "mo' u dajë prej meje,"
Se t' i dath tirqit per kreje.

More mini mullaçak
Loja e jote u lafët me gjak.

V. O. Me këso fjalësh e tjera, ana muejtëse shân
anen e muejtun, tuj shenjue me gisht o me kambë
herë njenin herë tjetrin kundershár të lojes.

Mullini i parë

(Kallxim populluer)

Dane të bit e nierit m' e goditë mullinin e parë,
e tue dashtë m' e goditë me msim të shëjtit, çuenë
thirren shëjtin me i msue.

Shëjti s' u kursye, e u dha msimin njashtë për
s' mbari t' a sillshin si sillej dielli; por ndolli qi rro-
ta e mullinit n' at mënyrë nuk sillej.

T' u mendue e perplasë pa mujtë me i rá punës
në fije, i çuen fjalë e thirren shëjtanin, se ai si fli-
tej e dihej, tue pasë qillue i hollë e mjeshter i vje-
ter, do të dite punës me ia gjetë rrfanen.

Shëjtani u pun-madhue¹⁾ e desht m' u ardhë bu-
kur e në shpindë të sjapit; por tue e pasë edhe sja-
pi mjekren e giatë, derdhej me të në një shllu-
ngë e rrshaneshin per tokë.

T' a pámen shëjti e të bit e nierit korum të zi
me mjeker aq mnershet të lshueme, u qeshen pa
muejtë vedin m' e ndanë. I ra keq me plasë shëjta-
nit e mos kjoftë anë e gjikue — tha me veti —
me ba punë me kto orë prën, e si ia ktheu kryet
sjapit u nis në punë të vetë.

U rá mullit të komës kjo punë, e ai gaz u duel
per hundësh shëjtit e të bit e nierit, e shëjti tue
mos i pa maje vetit, çojn mizen e bletës per hetime.
Miza e bletës e ndigimhme fluturoje e shkoje e të
ju ngatrrua per mjeker shnjallit e ndieu kah thote:
hej, more hej, kryet në të bit e Mris,²⁾ ato mârrena,
se po e ecë mullini per s' mbarit pa kryq, e bani
miza e bletës se ndieu kto fjalë me ikë, por shëjtani
ndej gatë e ashtë në fluturim e preu spatë gatë
deri në kryq.

¹⁾ U krenue.

²⁾ Të Zojës Mri.

(vijon në faqe tjeter)

O Riní shqiptare,

erdh prendvera: mâ e para prendverë mbas 25 vjetorit të vetqeverimit t' ynë kombtar.

Mlidh, ti, qi ké të drejtë per lulet mâ të bukura të ksajë stine symbolike e kndo me zamin e gzueshem e kristaluer t' andin pagjen e lirin shqyptare.

F'alju me nji të këqyrun plot haré tokve të lavrueme, farnave të hjedhuna prejë duerve t' ekspertave, rrezeve të diellit qi ambel losin me xhamat e dritoreve të hapuna të kujdestarve popullorë qi punojnë per hart, per shkencë e per perparimin e atdheut t' and.

Të shperthejnë prejë zëmre kanga e prejë syve haréja, ó riní: 25 vjetori i parë i pamvarsís shqyptaré ká pá tue u zgjidhë prangat e ndryshkta qi të mbajshin robneshtë: i ká pá tue u këputun prejë grushtit të fortve qi e mprojtnë e u flijuene per atdhén t' and deri sá ngallnjyene edhe faqe marë botës.

Kjo buzë prendvere ástht lulja e malhnjeshme e çilun prejë gjakut e prejë martirizimit të babave t' uej, të vllazneve t' uej.

Këndó me sá zâ ké në fyt e qesh; por mos harró!

Kujtoji me detyren e rándë mirnjohtsije të gjith njato qi u shkriene per me t' a dhanë ket liri qi ti gzon e qi çilne udhen e nji kohës të kthilltë e të frytshme.

Mlidh tuba tuba e shperdáj drandofillet mâ të bukura gjithkund të shperthejnë jeta,

E ngrata mizë njashtû keqas e kputun u vû per udhë e me mzi mriti tu shëjti.

T' a pa nen mizen e bletës shëjti e të bit e nierit: eh moj bletë! e shkreta bletë! a mund erdhe i thane - bletë e bekueme!

Mund erdha edhe vshtir si po më shihni gati të kputme në kryq - gjegji bleta - e gjâ tjetër s' mora prej asajë gojës s' helmueme veçse tha: Po e kû kujtojnë të bit e Mris se u sillet mullini per s' mbarit pa kryq?

Ia vuene atëherë mullinit kryqin e bane të sillej m' ane tjetër, e ashtu filloj me blue shpejt e mirë e per bukurí.

Aso heret e sot - thohet - se mizat e bletës janë të tana të kputuna në kryq.

por mos i harro jetimat e pá faj, të véjat e pá kohë, dishmorët e Liris, e vorret e tyne shejte.

Lshoje shikimin t' and në horizontin e hapët qi të shtrihet perpara, «shpirtin të pastër e synin kokerr» e mbí majet e thepisuna të puthuna prejë diellit të ksajë prendvere; kujtoji netët e pá gjum të lirídashtsave të Shqypnís, ku trupi u coptonte prejë akulli, ku vetmíja e trishtueshme qi i rrethonte kurnji herë nuk desht me i ligstue tue u paraqitë famí. ljet e largta të tyne e dashuninat e braktisuna, e shtigjet e pritát nder të cilat rrethuemun prejë hijeve të denduna të dekës shqyptari vetun per nji ideal luftote edhe me natyrë.

E kurnji vorr, e kurnji dishmor i Shqypnís mos të mbesín pá lulet e duerve t' ueja ó riní.

Por mjerisht nuk mjafton vetun me kënë mirnjohtës!

Njitazi me mirnjohtsí duhet edhe premtimi i çelikët per me dijtë e me i u pergjegjë flijimit prejë të cilit jeta shqyptaré muer ritmin rregulluer; duhet me premtue se ké me u edukue e shtitrue me nji ndergjegje të paster; me premtue se kurr mâ toka e ynë shqyptare nuk ká per t' u ngie me gjak sikurse atëhera kuer vllau pá kurrfarë ndergjegje u griente me vllá; me premtue, po, se ké me luftue kundra trashmenís — kulsheders mâ të hatáshme — qi e ban nierin kukull nder duert e popujve të pá ngieshem.

Ti ó riní, qi jeta gjithkrah të buzqeshet, të diejsh me u bâ e fortë me shkollë; e lír me punë; e admirueme per ndiesíat trashnuesë t' atdhetarizmit; të diejsh me e bâ të dashatun, por edhe nji herë të drashtun Shqypnín, kshtu qi as Ajo mos të jetë motra mâ e lanuna nder sítetet e ndiqeshme, por shoqe e dashtun, e perparueme e e dejë per historín mijvjecare të veten.

Tj' prâ ó mirplotë të perket detyra shëjte. Nagimin e shkelqeshem të dytit 25-vjetuer të liris shónë nliqe rrezen mâ të paren qi udhen t' a shkelqen.

Shtylla e Lexuesave

MARRIM E BOTOJMË:

Pse s' ndezen më elektrikët e sahatit në kompanjinë Françiskane?!

Para një vitit kje ndriçue naten me elektrik sahati që mbante kompanjeli i Kishës Françiskane dhe kushdo këtë gëzue m'bas si sahat i ndodhur në rrugën më të dendur prej popullsisë u shifte lehtësisht naten tue i sherbye publikut.

Mirë-po kaluen disa muej dhe sahatit i është prë drita.

Se kû ndeshi në thue nuk jemi në gjëndje t' a dijmë, vetëm se na vjen keq që ky sahat i vlefshëm të mos ndriçohet naten.

Bashkija e Kuvëndi Françiskane s' duehet t' a lajnë në terr.

Ky besojmë se është mendimi i pergjithshëm.

Le të shpresojmë pra . . .

Pse kaq drita të vogla nëpër rrugat kryesore të qytetit?

Me habi të madhe jemi kah konstatojmë se Bashkija e jonë, deri nëpër rrugat më të levizshme, është kah mban gjithnjë llambat e elektrikut të vogla saqi këta drita të çojnë mallin e kanilave që Bashkija ka pasë para 15 vjetve nëpër rruga.

Ndoshta janë arsye ekonomike?! Po deri kuer më kështu me kursime. Kursimet mund të bëhen ndokah tjetër, por për dritë, s' bân, pse këjo gjâ, bjen në sy të kuetdo.

Pranojmë që për arsye ekonomike të shuehen disa drita kah ora 10 e natës por jo të voglohen dritat edhe në rrugat më të levizshme.

Me këtë rasë nenvizojmë se Bashkija duehet të vëjë një rregull edhe në ndezjen e llampave. Nuk duehet t' i ndezin në kohën që të kapin terri mirë e që të thuesh njerzija është b' gadi të niset kah shtëpijat e veta. Shumica e popullit mund t' a shofin këtë të mbetë, të diellave mbrama që shetitë nëpër rrugën Washington.

Presim prâ që trumpeta e jonë të ndigjohet aty ku duehet . . . te Kryetar' i Bashkisë.

Edhe shoqija e elektrikut duehet t' a ndih-

mojnë Bashkinë, mbassi kësaj s' i paguen kurr-gjâ!

Kuer do të bëhemi me një Bashki madhshtore?!

Jemi të sigurtë se shumë kuet ky artikull ka me ju dukë i çuditshëm. Pa dyshim do të thojnë: Tue e pasë Bashkinë, ç' na duehet një tjetër.

Të na falin këta persona që janë kesi mendimit. Në shumë vende kemi pâm e kemi ndigjuem se Bashkitë janë ndërtesa madhshtore. Na mund të kufizohemi vetëm në Shqipëri. Tirana, Korça e Durrësi u pasunuen me Bashkinë siç i ka hije qyteteve. Mirë po, Shkodra, qyteti më i bukuri e më i vjetri, mjerisht s' ka një ndërtesë bashkije si duehet e si i ka hije më e pasë!

Këtu po më ka andë të permëndi se edhe sikuer me pasë Bashkija e jonë s' është të budgetin e sajë, kësaj as do t' i kujtohet me projektue e zbatue një ndërtesë për vedi m'bas ata që e kanë në dorë këtë punë, janë mësue me atë që kanë sod.

Që të mos mbesim edhe na mbrapa shokeve, me huân që ka gjasë të merret, s' është mirë që të lëhet edhe këjo çeshtje m'bas dorët m'bas për Shkodër xën vendin më të parë.

Shpresojmë se ky zâ ka me gjetë ushtrimë të mirë, tue mos e qitë m'bas shpindet.

Plani i qytetit a mori formën e preme?!

Edhe çeshtja e planit të qytetit me folë të drejten u b' prallë! Është fillue para 9 vjetve, është aprovue më në fund ç' do kryetar Bashkije që ka ardhë, ka shkue e i ka gjetë të mbeta kolosale. Kështu kemi ndigjuem prej të tanë Kryetarve që janë përshkue rrotull këtyne vjetve. Me hye e me tregue të mbetat që kemi ndigjuem prej këtyne dirigjuesave të Bashkisë s' onë, duehet të kerkojmë edhe një herë intervista prej tyne, m'bas s' kemi mbajtur shenime . . . kronologjike.

E verteta është se plani i qytetit të Shkodrës s' ka marrë formën definitive. Lusim që të dalim të gabuem në rasë se Kryesija e Bashkisë na verteton se plani është aprovue!

Se kush është fajtuer në këtë mëst, ne s' na intereson . . . por na vjen keq që këjo çeshtje

që lypcet të perfundohet për të mirën e popullit ka mbetë as në qiell, as në tokë. Gjatë këtyre vjetve janë bâmë mjaft shpronsime, mjaft godina; por është me t' ardhë ligisht kuer brezat e ardhshëm kanë me pâm shtremnime që s' kanë existue as në kohna të mât perparshme. Ani mât tash që teknika ka mbërrijtë kulmin dhe neve në Shkodër, m' u në Parrucë, Zyra teknike e Bashkis na paraqet gjatë këtyre 10 vjetve, një grumbull zig-zagesh (kurbesh) që me na ardhë turp prej vedit kah i shofim, jo mât që kush do që vjen prej viseve të tjera i konstaton me j' herë. S' na bân goja t' i thomi se këtu është zgjanue rruga, këtu ka kënë si mât keq dhe që se tash si është bân. Në rasë se hapim gojen, na del për një herë fjala nga vizituesi: *ju paskeni plan-qytetit si kerkund në botë!*

Perpara prâ Z. Kryetâr Bashkije. Keni shumë tallaze për të shkapercye se mjaft mât të qindrojnë pazari i vjetër aty ku është: por duhet t' instalohet në Boulevardin Zog Irë e njatje ku plani definitiv ka m' e caktue.

Z. Çoba! Populli pret një zâni shpalljen zyrtare t' aprovimit të planit të qytetit të Teutës.

SHKODRANI

Sh. i R. — Të ndriçuemit naten e sahatit të kuqmbonares të Kishës të Fretenve është një nevojë shumë ndijshme e, nonse shpenzimi kishte me kënë relativisht me randësi, me gjithkëtë jemi mëndimit që mos të bânhet të mangut, tue kënë se çdo gjyket me banorë sa i joni e kâ sadopak një sahat të ndriçuem naten.

Sâ për drita të zbëta në rrugën Washington, jemi t' informuem se këjo rrugë kâ pasë kënë e ndriçume me llampa 50-she e mandej mrapa, tue u pâm munçet janë kënë ndrrue e vâe 75-shë. Dishiri edhe nevoja është që të jenë mât të forta, por . . . çka t' i bajsh buxhetit? thonë në Bashkî.

Ashtu mund të thomi edhe për një ndertësë të re e të dëgjë bashkijake. Shpija mât e parë e mât në sý në një gjyket është natyrisht Bashkija, e në të paraqitet, si me thanë të gjithë gjyketi. Prandë kishte me kënë mirë që t' i gjëhet mëndyra e të realizohet edhe këjo nevojë e Shkodres, sikurse është bân edhe për gjyketë tjera të Shqipnis edhe mât të vogla se Shkodra.

Qortim

Në lidhje me çka është botue në numrin e mrâmë faq. 60 në rubrikë «Shtylla e lexuesave» prej një lexuesit nën pseudonimin «Shko-

drani» me titull «Pengimet n' uren e Bahçallekut (Drinit) vazhdojnë . . . » Komanda e Gjindarmeris Qytetse na njofton se shkrimi në fjalë nuk i pergjegjë së vertetës.

Automobilat nuk ndalohen për kontrollim prej post-gjindarmeris në ballë t' urës. Kanë pasë kënë ndalue mât parë për me marrë njoftim për numer t' autove e kamjonave, e këtë për me bân një farë kontrolimit për detyra pagese që shoferat kanë ndaj Bashkis. Përveç kësajë edhe për me kontrolue që ngarkesa mos t' i kalojë 60 Kuintalat, mbasi ngarkesa mât e randë mund të damtojë uren. Këjo masë që mërret herë mbas here është vetëm për arsyenâ të naltpermenduna e jo për ndo 'i kontrolim t' udhëtarëve.

Këshilli i mjekut

Per nanat e reja

Disâ rrezique: Shtasët. - Janë edhe mrëndë në shpî t' onë disâ rrezique ngiat fëmijëve t' onë e për të cillët na nuk kujtohem. Kështu shtasët shpijake, që janë «lojë e gjalla» të fëmijëve, nuk duhen të lëhen të preken prej tyre veç sâ mât pak që të mundemi: së parit, për të mirë të shtasëve, pse, si dihet, «fëmija s' ka mshrir» . . . Mandej për të mirë të fëmijëve vetë, pse kâ ndodhë që mica me shkue e me fjetë mbi fëmijë në djep tue i marrë frymen; kâ ndodhë që fëmija tue luejt me micë t' a gerdhishtin, tue luejt me qer të jët hanger në dhambë, tue u avitë kalit a gomarit të marrin një shqelm, ase ndo 'i të vâmë binash prej ndo 'i dashit a lopës a kaut tue mbetë lmuç për tokë, kâ ndodhë me e hanger thur, me i verbue synin gjeti, etj. etj. Pënë që kanë ndodhë a që kënaqen shpesh ndër fëmijë . . . Mandej të mëndohet pâlirësija e të gjithë këtyne shtasëve, edhe të qejve e të micave që vînë ndër oda tona; të mëndohet leshi i tyre mbushë me parasita, me pluhun me mikrob; të mëndohet smunja e tyre që mund të kalojë në nieri . . .

Doktori i shpis

NE HIJE TE ROZAFATIT

Rreth uhás së Bashkís s' onë

Mbas një lajmit të perhapun në ket kohë e fundit e qí konfirmohet prej qarqeve kompetente, një uhá 500.000 frankash ari ásbthspresa, se ká per të marrë Bashkija e Shkodres me ndermjetsín e Qeverís per punim veprash konstruktive. Na Shkodranët duhet të i a dijmë per ndërë Qeverís s' onë per interesim e per kujdes qí me ket veprim po shfaqë per gjytetin t' onë. Ásht një ndërë e madhe qí i báhet Shkodres, mbasi me t' ardhuna të zakonshme bashkijake, e qí vjetë per vjetë vínë t'u mungue, Bashkija e jonë nuk ká mundësi të plotsojë nevojët e rendëshme e të domosdoshme, jo má me hí ndër punime të reja qí lypin shuma të konsiderueshme. Porse këto punime nuk janë má pak të nevojëshme e per mungesë fondesh ástht dashtë të shtyhen deri sod.

Cillat kishin me kënë këto punime të nevojëshme? Paraqiten të shumta: mbas një raportet t' ímtë e të shoshitun gjansisht t' elaborueme prej Kryetarit të Bashkís s' onë, ato má të ngutshmet e kryesoret kishin me kënë: të ngrehunit e dy shesheve tregu (merkato), të shtruemit e rrugës Washington n' astalt, kanalizime, shpronsime e çilje rrugash, një ndertesë per tharje lkurash pranë thertores, ndertimi i një theatros bashkijak, etj.

Të ngrehunit e dy shesheve tregu ástht i domosdoshem e ástht një nevojë e madhe qí e ndíjn Shkodra tash sá vjet, si në pikëpamje të hygjenís ashtu edhe të kollajsis të blésave edhe shitsave. Shesh tregu (merkato) mërret vesh «vend per ditë të tregut (pazarit)», kú mbliidhen një a disá dit të javës shitësat, sidomos të rretheve të gjytetit, per me qitë në treg e me shitë prodhimet e veta. Prandej vënde të gjána, të mblueme per me kënë të mprojtuna prej shiut e prej diellit, të shtrume në çemento e të kollajshme m' u pastrue. Dita ase ditt e tregut janë të shenjueme e kishite me kënë mirë, per shum arsye, qí edhe ora e të mbyllunit të jenë e caktueme prej Bashkís si kúr ástht në shum vende tjera.

Po e thomi këta pse kemi ndí se ástht mëndimi me bá sheshet e tregut tue ndertue tregtore (dugajë), të cillat tregtore mandej me i

vendue tue hí kështu këta në numer t' atyne ndertesave prodhuese per Bashkí. Këtú mandej m' i mbledhë e me i perqandrueme mishtarët, pemëshitesat, peshk shitësat, etj.

Tue lanë në njanë punen qí nuk ástht fort e gjashëme qí Bashkija t' u bájë konkurrencë pronarëve të tregtoreve e qí pergjithsisht gjithkahë në botë shteti e entet parashtetnore nuk janë gati kurr administratora të mirë, d. m. th. nuk xjerin fitim prej proneve të veta, të ngrehunit e dy shesheve tregu me tregtore, nuk kishte me kënë má «merkato» «vënd per ditë tregut» por «vënd tregu» d. m. th. «pazar» njashtu si e kemi rranxë kështjellit (kalás). Kështu qí mbas mëndimit t' onë, në vend qí me perparue, kishim me këthye permrapa, në kohë të mjesme, kúr gjytetet ishin të permbledhun në një çark fort të ngushtë e secilla xêje kishte atë rrugen e vet. Por me gjytete moderne këjo mëndyrë tregu nuk ástht, as nuk duhet të jët. Gjytetet moderne janë të hapta të gjána kú secilla rrugë ká një, ase má teper se një, mishtar, pemëshitës, peshkshitës, etj. sikúr ká edhe një furrtár, etj. E ky kriter në të shestueme të tregut ástht shumë i arsyeshem e i vjefshem. Pse kishte me kënë një gjá krejt larg mëç e e pá-arsyeshme qí, per shembull një njerit qí banon në Bahçallek, t' i duhet me shkue në Parrucë a në Fushë të Drúve per me blé një kilo mish a një çerek lekut mardanoz. Secilla familje perkundra, e veçanerisht secilla zojë shpije, don me i pasë sá má ngiat gjanat e ushqimit, me kënë mundaun edhe në krye të rrugës së vet, po i duhet me shkue sá herë në ditë vetë, ase me çue femín e vogel, ase sherbtoren, qí larg nuk kishte me mujtë me i çue, per me blé tash mishin e peshkun, tash barishtet e pemët. Një shesh tregu prá me tregtore nuk na duket gjá racional as e pershtatëshme, por një shesh tregu të gjanë, me mbloje, të shtrueme mirë e qí të kën ujë të njaftueshem ngjat kú të bëhet tregu i shitsave qí vínë per ditë pazarit, ástht krejt i domosdoshem.

Per sa i perket shpronsimeve, na duket se má pake se t' i híhet një vepers së gjanë në ket fámë, ástht fare i domosdoshem rishikimi i planit rregullues të gjytetit t' onë. Nuk duem

të shkojmë teper gjatë me hî me analizue këtë anomalinat qi paraqet plani qi është në fuqî, mbasi edhe këto janë kënë shoshitë edhe prej fletores «Zani i Shkoders», por e verteta është se është pá praktikisht se plani qi kemi sod ká dalë i pázbatueshem per mungesa qi permban, edhe shum i damshem nder disá vende kû nuk janë marrë aspak para sýsh interesat jetsore të gjytetit t' onë. Por kjo nuk don me thanë se nuk mûnd të bâhen qyshë tash disá shpronsime e çilje rrugash të cillat nuk e paragjykojnë aspak modifikimin e planit, kûr mos të kén të bâjnë me mungesat e gabimet e tija të cillat dihen e njifen mirë. E një nder kso veprash po permendim qi na duket se është farat e nevojshme edhe e ngutshme: të çilunit e rrugës Kokej. Fundi i kësajë rrugë bjén në zemer të gjytetit e të çilunit e sajë kishte me bashkue disá lagje e shum rrugë e rrugaca njânen me tjetren e të gjitha me qander të gjytetit. Vetem një shikjim i planit të gjytetit t' a difton kjartas se sá i mbyllun është gjyteti n' atë ânë. Të sjellunit qi do të bajnë banorët e lagjes Perash e t' Arrësmadhe per me dalë në Fushë Çelë e anasjelltas, është shum i madh e qi s' kishte per të kënë i nevojëshem po t' ishte e çilun rruga Kokej. Këtij mëndimit janë kënë edhe sundimet e ndryshme qi kanë pasë në dorë Shkodren. Sundimi i Internacjonalve edhe ai i Austriakve per nevojë të sigurimit e kanë pasë pá se gjyteti n'atë vend është krejt i mbyllun e prandej e kanë pasë në projekt të çilunit e asajë rrugë, qi per shkak të dalunit të tyne ká mbetë pá u vûe në zbatim. Vendimi i tyne, është me shum kuptim, pse është dhanë pá kurrfarë intereset të veçante e pá paragjytime. Çilja e kësajë rrugë, qi kishte per të kalue mã e shumta neper kopshtije e oborre, nuk e paragjykon aspak rishikimin e planit të gjytetit e permbushë një nevojë të ndîme e t' admetueme prej gjithkuej. Por per shpronsime të mdhaja, kanalizime ndertime e tjera per gjithsisht, është e domosdoshme qi perpara plani i gjytetit të marrin formen definitive. Asht këjo një nevojë themelore, baza e çdo punimit. Nji tjetër pikë e modifikimit të planit e qi ká lidhje me ndertimin e projektuem të dy tregjeve qi permëndme nalt, na duket se është edhe kjo: Me ndertimin e tregjeve (merkatove) të

reja shifet krejt i teperm e i pá arsye të kënë nunit pazari i vjeter i gjytetit, me ato dugâjë të vjetra tuj rá mrendë, e me at hije pazarit orjental qi nuk pershtatet me hovin e perparimit e sbukurimit qi dishrojmë me i dhanë Shkodres, e qi aq pershtypje të keqe i bân të huejve porsá vënë kamben në prak të vëndit t' onë. Prej shumkah është shfaqë dishiri qi gjyteti me perparimin e vet qi â tuj bâ (e qi do të shtohet mbas ndertimit të tregjeve) t' absorbojë të gjith tregtín qi bâhet në pazár, e ký të shembet krejtë, tuj u shpronsue prej Bashkís mbrênda një kohës 4-5 vjetsh, shpronsim i cilli s' kishte as me kushtue njaq shum tuj marrë para sýsh vjeftjen e vogel të dugâjve të pazarit. Shpresojmë se Qeverija e jonë sikûr ká pasë mirësin me u interesue per dhajnjen e uhás, e cilla ká per qellim të vetem lulëzimin e gjytetit, ashtu ká me u kujdesue qi edhe çashtja e planit të jënë një punë e kryeme, mbasi kjo është themeli i shvillimit të gjytetit t' onë mbrênda ktij shekullit e ndoshta edhe mã pertej.

Per monumentin e deshmorëve

Po botojmë êmnat e atyne qi dhane bashkëdhanen e vet per monumentin e deshmorëve qi do të ngrehet në Lulishtë Popullore:

Shoqnija Rozafat	Fr. 60.—
Ndoc Çoba	» 20.—
Zef Vll. Muxhani	» 20.—
Fajik Vll. Ulqinaku	» 50.—
Ndoc Pistulli	» 20.—
N. N.	» 20.—
Kel Marubi	» 10.—
Zef Prendushi	» 40.—
Gjovalin Koliqi	» 20.—
Ndrek Kaçulini	» 10.—
Rrok Prendushi	» 20.—
Nush Topalli	» 20.—
Kap. Gjek Marashi	» 20.—
L c Vll. Kurti	» 75.—
Nji tubë Djenni Shkodrane	» 50.—
Nush Vll. Daberdaku	» 20.—
Loro Pistulli	» 20.—
Nga Noire-ja 31 Dheborit	» 320.—
Zef Koka	» 15.—
Dr. Lush Pogun	» 20.—
Fasli Vll. Agem	» 20.—

Per mungesë të vendit jemi të shternguem me botue vetem një pjesë të listës t' atyne zotnive e shoqinave qe kanë dhanë deri sod, por qe ká me vijue nder numra t' adhëshem.

Thirrje

Shkodranë të gjytetit të Shkodres ashtu edhe Ju Shkodranët qe banoni në Kryegjytet, Ju lutemi kurdo qe te Ju paraqiten personat e shenjueme per mbledhjen e bashkëdhanjes per ngrehjen të Monumentit të dishmorve të Kombit me këne sá má fort zemergjanë.

Shkodranë të viseve tjera të Shqypnis, ashtu edhe Ju shkodranë qe ndodheni perjashta, jeni të lutun me dergue bashkëdhanjen t' uej me çek banke ase mandat postár n' ëmen të Komitetit ase të rivistës «Cirka» Shkoder.

Komiteti per Monumentin e dishmorëve të Kombit

Nekrologji

Me 23 të k. m. vdiq në qytetin t' onë, Abdyl Djepaxhija, pronár i Shtypshkrojes «Ora e Shkodrës». I ndjeri kje një ndër shtypshkruesat má të vjetër shkodranë. Pá u lodhun kurr në shvillimin e mjeshtrís së vet punoi pa rresh-tun deri në fund të jetës. Themeloi në Shko-dër më 1920 shpin e vet botuese. Më 1928 zgjanoi aktivitetin e vet tue hapë një shtyp-shkroje të ré në Tiranë.

«Cirka» i paraqet Familjes së të ndjerit ngushllimet e veta.

Falënderime

Të gjith ilakave, miqve e dashamirëve, të cilët mirësisht muerën pjesë në percjelljen e e përmortshme ase na ngushlluene me vizita letra e telegrame në rasen e mjerueshme të de-kës së babës s' onë të dashtun

Abdyl Djepaxhija

u shfaqim mirënjoftjen t' onë má te madhe tue iu falë nderës me gjith zemër.

Dhashtë Zoti e iu shpërblefshim te gjithve ndër gëzime e të mira.

Shkodër, me 28-III-1938.

Familja e Djelmt

Pronár: GJON UJKA

Drejtuer pergjegjës: CUK SIMONI

Per me largue të keq

— Sá janë pjesët e botës?

— Janë besa nja disá.

— Sa janë se?

— Më fal, zotní mësues po a mund të më siguroni ju se janë gjetë të gjitha?

* * *

— Dashtëniya e ëme per jue, zojushë, nuk ká marrim . . .

— E dashtëniya e ëme per jue, zotní, nuk ká fillim.

* * *

E shoqja — Ti jé me të vertetë egoist i madh: s' mendon veç per vedi e nuk i ep gjá kurrkuej.

I shoqi. — Ket mos e thuej. Vjet në dimen, kúr paçë gripen a s' t' a dhaçë ty e të gjith tjerve per rreth?

* * *

— Pse ké ndjehë kaq idhëshem?

— Mos e nga, he burrë i dheut, pse kam një sbertore qe s' din të sherbejë.

— Po ti pse këqyrë me të sherbye një sherbtore qe nuk sherben? Kerko sherbtore qe të sherbejnë, e sherbtoret qe nuk sherbejnë, ni-si t' u sherbejnë atyne qe këqyrin me këne të sherbyem prej sherbtoreve qe nuk sherbejnë!

* * *

Në një rrugë disá fëmi të vogjel po lue-shin «ferrë e parrizë». Nji plak kalon tue she-titë andejpari, e e pvetë nani prej tyne:

— Q' farë lojet po lani, moi ujome?

— Ferrë e parrizë.

— E si lohet?

— Si s' të vjen máre mos me e dijt, ti qe jé kaq plak?

— I plak kam kalxue babës s' em vjershat qe me ké çue — i thotë — fejuemja të fejuemit.

— A! ç' çka ká thanë?

— Tha se asht shumë i kënaqun qe un s' po marr një poet per burrë!

B o n M a r c h é

Magazina "Bon Marché,, (rruga Washington, kundrejt Lulishtës Popullore) siguron klientat, se artikujt e vet modern i ká jashta çdo konkurrence.

Nji vizitë e Juej ká me mjaftue per me Ju dhanë prova te besueshme.

Çmime të preme.

YMER SAKIKU & SHOQ.

Pulla Shqypnïjet

ashtû edhe

Pare të vjetëra

blej prej të gjitha llojeve

ZEF PRENDUSHI

SHKODER

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Nji robe Mëndafshi, Leshi, Rayon-i e tjera, pastroh
vetem mirë me “SUPER SAPUN POGU
Për tualetin t’Uej përdorni përnjerë Sapunin “VENUS,, PO